

Koraljka Crnković

Treće međunarodno natjecanje u poznavanju starogrčkog jezika

Hrvatsko društvo klasičnih filologa već nekoliko godina uspješno suraduje s Grčkim Društvom za popularizaciju grčkog jezika. U sklopu te suradnje naši učenici već tri godine sudjeluju na međunarodnom natjecanju iz starogrčkog jezika za učenike maturalnih razreda. Ovo natjecanje nosi začetke u nacionalnom grčkom natjecanju iz starogrčkog jezika, a od 2002. god. prerasta u međunarodne razmjere. U protekle tri godine broj je zemalja sudionica porastao na šesnaest, te je prešavši tako granice uže Europe u natjecanje uvrstio i učenike Gruzije i Rusije. Inicijator ovog značajnog međunarodnog natjecanja je, kako nam je već poznato grčko društvo za popularizaciju grčkog jezika (Οργανισμός για την διεθνοποίηση της Ελληνικής γλώσσας), koje od ove godine natjecanje organizira u suradnji sa znanim nam međunarodnim udruženjem *Euroclassica*, čiji je i Hrvatska dugogodišnji član.

Propozicije se natjecanja nisu mijenjale, tako da je opet svaka zemlja sudionica organizirala natjecanje svojih učenika, birajući najboljega koji će biti nagrađen s ostalim najboljim učenicima na svečanoj dodjeli u Ateni.

Ove je godine, dakle, kao treće po redu, natjecanje održano 27. veljače, u prostorijama Privatne klasične gimnazije u Zagrebu. Hrvatsku je predstavilo dvadeset učenika iz sedam klasičnih gimnazija iz Zagreba, Osijeka, Splita i Dubrovnika „omjerivši snage“ u poznavanju grčkog jezika. Kao što je već uobičajeno, pitanja je sastavila lokalna hrvatska komisija uz odobrenje matičnoj natjecateljskoj komisiji u Grčkoj. Ove su godine učenici prevodili odlomak iz Ksenofontovih Uspomena na Sokrata, III, 9, 1-2 i Euripidove Medeje, 1323-1332, te su imali zadatak prevesti s hrvatskog na grčki četiri rečenice: Demokrit, *Fragmenta*. 186; Pauzanije 5, 19.4, Plutarh, *De liberis educandis*, 13b1 i Platon, *Gorgija*, 456 a 4.

Kao i prethodnih godina, ponovno su se najboljim pokazali učenici Nadbiskupske klasične gimnazije u Splitu, pokazavši zavidno poznavanje jezika. Ove je godine najbolje plasirani učenik Marko Kovač otputovao u pratnji svog mentora don Josipa Dukića u Atenu na svečanu dodjelu nagrada. Društvo za popularizaciju grčkog jezika i *Euroclassica* su i ove godine organizirali svečanost dodjela nagrada u sklopu četverodnevne boravka u Grčkoj najboljih učenika predstavnika svih zemalja sudionica. Tako su se pobjednici – predstavnici Grčke, Cipra, Italije, Španjolske, Francuske, Meksika, Švicarske, Bel-

gije, Bugarske, Njemačke, Austrije, Nizozemske, Gruzije, Rusije, Srbije i Hrvatske okupili na svečanosti dodjela nagrada u Ateni, od 14. do 18. travnja ove godine.

Za vrijeme svog četverodnevno boravka u Grčkoj, pod vodstvom vodećih grčkih arheologa, učenici i njihovi mentori posjetili su arheološke lokalitete u Ateni, u najmodernije opremljenom atenskom Planetariumu im je prikazana 3 D projekcija o grčkoj kulturi i civilizaciji, te su razgledali Delfe, gdje ih je svečano primio i gradonačelnik. Sama je svečanost dodjele nagrada održana 15. travnja u prepunoj dvorani Arheološkog društva u Ateni, uz prisustvo brojnih uzvanika i predstavnika grčkog tiska. Svečanost je održana pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Republike Grčke, g. Papouliasa, a nagrade su učenicima dodijelili bivši predsjednik Republike Grčke, g. Stephanopoulos, te izaslanik Arhiepiskopa Grčke. Tom je prilikom istaknuta važnost prisustva grčkog jezika u obrazovanju mladih i zajednička zadaća svih nas kako bi se očuvalo i ojačalo učenje klasičnih jezika. U prigodnim su govorima predstavnici lokalnih komisija natjecanja predstavili učenje klasičnih jezika u svojim zemljama. Posebno je interes pobudio izvještaj o učenju klasičnih jezika u Hrvatskoj, te je sljedeći dan predsjednica hrvatske komisije prof. Koraljka Crnković, uz predstavnicu Meksika, prof. Mariu Figueras bila pozvana kao gošća u specijalnu televizijsku emisiju pod nazivom *Grčki jezik kao poveznica svijeta*.

Dakako da je nemoguće opisati oduševljenje učenika, a i njihovih mentora (od kojih su neki kao dugogodišnji profesori grčkog prvi puta posjetili tu zemlju) što im je omogućeno da budu sudionicima tako značajnog događaja, ujedno i svojevrsne krune njihova klasičnog obrazovanja. U četiri prekratka dana stvoreni su dojmovi koje će pamtili cijelog svog života.

Ovo je značajno natjecanje samo potvrda nastojanjima naše struke u očuvanju klasičnih jezika u obrazovanju učenika, a ujedno i odgovom sve češćim pitanjima o svrsi učenja klasičnih jezika. Želja nam je da se učenici u što većem broju i u buduću okušavaju u ovom značajnom natjecanju, a jednako tako i da naši napori naiđu na odobravanje svih predstavnika obrazovanja i na ovom putu „globalizacije“ europskog obrazovanja.

Ovaj je kratak prikaz najbolje zaključiti znamenitom Horacijevom misli:

Graecia capta ferum victorem cepit et artes / intulit agresti Latio...

Jadranka Bagarić

Međunarodni znanstveni skup

Patrimonium in manuscriptis conservatum

Hrvatsko društvo klasičnih filologa je član europske udruge profesora klasičnih jezika **Euroclassica**, i prije četiri godine smo kandidirali Hrvatsku za jednog od sljedećih domaćina godišnje skupštine i popratnog stručnog skupa koji se organiziraju svake godine u jednoj od zemalja članica.

Tako je HDKF dobilo čast organiziranja međunarodnog znanstvenog skupa s temom PATRIMONIUM IN MANUSCRIPTIS CONSERVATUM (BAŠTINA SAČUVANA U RUKOPISU). Skup se održao u Dubrovniku 30. ožujka do 2. travnja 2005. kojom prigodom se održala i godišnja skupština Euroclassica. Suorganizatori bili su Odsjek za klasičnu filologiju filozofskog fakulteta u Zagrebu i Zavod za školstvo republike Hrvatske.

Pokrovitelji skupa su HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI, MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA REPUBLIKE HRVATSKE, ŽUPANIJA DUBROVAČKO-NERETVANSKA, GRAD DUBROVNIK I BISKUPSKI ORDINARIJAT DUBROVNIK.

Organizaciju su materijalno pomogli HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI, MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA, ŽUPANIJA DUBROVAČKO-NERETVANSKA i brojni drugi dobročinitelji.

To je bila izvrsna prigoda da se Europi pokaže dubina i širina njezinih najzdravijih korjena koje čuva upravo hrvatska kulturna baština, što je potaklo naše znanstvenike da rukopise na latinskom i grčkom jeziku koje čuvaju rane, osobito dubrovačke zbirke, dostojno predstavljaju javnosti u onoj mjeri u kojoj su to omogućila materijalna sredstva koja su im bila na raspolaganju.

Program skupa izgledao je ovako

Srijeda, 30. ožujka 2005. 8:00 – Registracija sudionika

9:30 Ivica Martinović (Dubrovnik) – Latinska rukopisna baština u Dubrovniku

10:00 Darko Novaković (Zagreb) – Hrvatska novolatinska epika

10:30 Irena Bratičević (Zagreb) – Latinsko prigodničarsko pjesništvo u Dubrovniku u 19. stoljeću

11:30 Relja Seferović (Dubrovnik) – Cenzura djela Prolegomena in Sacram Metropolitim Ragusinam Serafina Crijevića